



BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI



Moartea P. S. Sale Episcopului ROMAN CIOROGARIU.

În puterea nopții de Marți dimineața, în 21 ianuarie a. c., la ora 1., Veteranul Episcop Roman Ciorogariu, și-a dat sufletul său mare și nobil în mâinile Creatorului. Prin moartea Episcopului Ciorogariu, Biserica și neamul românesc pierde unul dintre cele mai proeminente figuri ale vieții noastre publice. În istoria epocii noastre naționale, împletită așa de armonic cu trecutul Bisericii românești, respectabila figură de apostol a Episcopului Ciorogariu se va ridica învăluită de glorie și eroism.

În acest Prelat plin de diplomație, erau acumulate însușiri trainice de rasă și virtuți românești, oțelte în luptele acerbe, purtate contra opresorilor sufletului românesc. Pentru toate generațiile, Episcopul Ciorogariu rămâne un exemplu viu, și un simbol luminos al năzuințelor și frământărilor românești de dincoaci de Carpați.

Răsărit din gila strămoșească din apropierea Aradului, cu aceeași sănătate ce ți-o dă numai pământul și nobleța instinctivă a mândrilor noștri țărani, tânărul Romul Ciorogariu, a luptat și s'a străduit să-și apropie o cultură temeinică creștinească și clasică, pe care apoi a pus-o în slujba Bisericii și neamului românesc.

Din activitatea sa laborioasă patru decenii a muncit aici în orașul Arad. Ca profesor și director la institutul teologic-pedagogic din Arad, a făcut atâtea generații de preoți și învățători, o puternică și solidă educație morală și națională. În lecțiile predate depe catedră părintele Ciorogariu, își punea inima plină de iubire părintească și sufletul înflăcărat de cel mai pur naționalism. Mai mult: catedra lui era tribuna, de unde făcea poporului românesc, educația națională, fermecându-și auditorul, prin graiul său limpede ca apa unui izvor de munte, și prin gândirea sa aleasă.

Ca părinte se impunea prin caracterul sau sobru, prin iubirea adevărului și prin oprimarea minciunii.

Ca ziarist avea o dialectică puternică, și o logică implacabilă. Scrisul său era:

gândit, simțit și trăit, stilul: viguros, aspru și adeseori furtunos pentru cei păcătoși, fapt care l-a făcut să aibă și dușmanii. Articolele sale cu tendințe polemice, urmăreau mai mult îndreptarea relelor și asanarea moravurilor.

Revista noastră „Biserica și Școala” a fost redactată și condusă de ilustrul protosincel Roman Ciorogariu vreme de 16 ani, unde dânsul și-a lăsat o parte din viața și sufletul său. În coloanele organului nostru a atacat și rezolvit în mod uimitor, cele mai ardente și deficiente probleme de ordin bisericesc și național.

Indeletnicirea sa de ziarist, trebuie să formeze pentru generațiile ce se ridică, o școală adevărată, în care vor admira acele însușiri de respect pentru demnitatea scrisului și eleganță în înmănuarea condeiului.

Vestea despre moartea P. S. Sale, a sosit la Arad, dimineața la ora 3 și s'a lățit repede în tot orașul. S'au arborat draperii de dolii: pe biserica catedrală, reședința episcopescă, la Consistor, Academia Teologică și alte edificii publice. Consilierii eparhiali au ținut o consfătuire sub prezidiul părintelui președinte Păcățianu. Au fost exmiși să participe la înmormântare reprezentând Consiliul eparhial și Academia teologică asesorii: Arhim. Dr. I. Suciu, Mihai Păcățianu, Dr. Gh. Ciuhandu, Tr. Vățian, Proc. Givulescu, Dr. Emil Velițiu, V. Popescu și Dr. Gh. Sârbu. Ca rescumpărare de cunună pe sicriul părintelui Ciorogariu Consiliul nostru eparhial a trimis la fondul săracilor dela Episcopia Orăzii suma de 2000 lei. Tot Marți dimineața Consiliul nostru eparhial a trimis episcopiei de Oradea următoarea telegramă de condolență:

Episcopia Aradului trimite condoleanțele sale adânc simțite la încetarea din viață a Prea Sfințitului Episcop Roman Ciorogariu.

Implorăm răposatului odihnă lină în lăcașul cel de veci.

La ora 10 I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a trimis prin telefon eparhiei noastre anunțul funebru ce-l publicăm în altă parte a organului nostru.

Rugăm pe bunul Dumnezeu, să așeze sufletul Episcopului Ciorogariu, în sferile Cerului, unde să sporească comoara din care să ne împărtășim cei rămași în viață, în datoria grea de-a păstra sfânta moștenire ce ne-a lăsat.

Inmormântarea Episcopului Ciorogariu s'a făcut Joi în 23 Ianuarie înainte de masă, în cadrul unei ceremonii religioase foarte impresionantă.

La ora 9^{1/2} s'a oficiat sf. liturghie în capela episcopescă, unde era așezat sicriul cu rămășițele defunctului.

La ora 10 și 30 minute, s'a format un impunător cortegiu care a petrecut la catedrală sicriul cu mortul.

Pe tot parcursul bulevardelor Episcop Ciorogariu și Regele Ferdinand, era așezată o lume întreagă de creștini veniți să dea Episcopului martir, tributul de recunoștință.

Prohodul a fost oficiat de I. P. S. Sa Mitropolitul Bălan asistat de P. P. S. S. Lor Episcopii: Andrei al Aradului, Vasile al Caransebeșului, Arhiepiscopul Stan dela Sibiu, arhimandritul Suciu dela Arad și încă vre-o 40 de protopopi și preoți. S'a remarcat în asistență tot ce Oradea și Clujul are mai select: magistrați, generali și ofițeri superiori, profesori universitari etc. etc. M. S. Regele a fost reprezentat prin maiorul de gardă regală Sidorovici.

Primul vorbitor a fost I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, care în cuvinte înălțătoare a evocat figura ilustrului dispărut, subliniind caracterul său viguros de mare prelat și înfocat luptător național. Apoi a rostit un pătrunzător panegiric P. S. Sa Episcopul nostru Andrei. În numele guvernului a vorbit dl. subsecretar de stat Dr. A. Imbroane. În numele Academiei Române și Ligei Antirevizioniste a vorbit prof. univ. Dr. Lupaș, generalul Gheorghieș în numele armatei, Arhim. Suciu în numele eparhiei Aradului, dna Meteuș din Cluj în numele Societății Ortodoxe a Femeilor Române dl. Neș a vorbit în numele Caselor naționale din Bihor, prefectul Băncilă în numele orașului și județului Bihor.

După ora 1 sicriul cu rămășițele pământești ale Episcopului Ciorogariu a fost coborâte — între jalnicele cântări funebre — în cavoul pregătit pentru acest scop, sub altarul catedralei ortodoxe române din Oradea.

P. S. Sa s'a născut la 18 Decembrie 1852, în Pecica Română, județul Arad, dintr'o familie de frunte de agricultori

Școala primară a urmat-o în satul natal, iar cele secundare în Arad, Hodmezövásárhely și Bratislava. În anul școlar 1873—4, se înscrie la Academia de drept din Oradea. În toamna anului 1874 își începe stagiul militar, Dinspensat însă după câteva luni, pentru debilitate fizică, se reîntoarce acasă și în anul școlar 1874—75 e primit elev al Seminarului teologic din Arad. După terminarea cursurilor teologice, la sfârșitul anului școlar 1876—77, Eparhia îl acordă o bursă de 400 floreni pentru urmarea studiilor la o universitate din străinătate, pentru a-și câștiga diploma de profesor. Cu începerea anului școlar 1877—78 își continuă și completează deci studiile la universitatea din Lipsca. Aici întâlnește ca student universitar pe ex-împăratul Wilhelm al II-lea!

Reîntors din străinătate intră cancelist și în anul viitor 1880, arhivar la Consistorul gr. or. român din Arad. În 29 Decembrie 1880 e numit și profesor suplinitor la Institutul pedagogic-teologic diecezan, unde ocupă catedra de studii teologice.

Funcțiunea de profesor și-o începe în 3—15 Februarie 1881. Cu începerea anului școlar 1881—82, deși e dispensat de sarcina de arhivar, o continuă în mod provizor până la sfârșitul anului școlar 1888—89, când Consistorul eparhial, din motive politice, deshide concurs pentru catedra ce-o ocupa. Ne fiind ales părăsește Seminarul și ocupă postul de casier la institutul de credit și economii „Victoria” din Arad, înființat în 1887.

Cu începerea anului școlar 1891—92, este chemat din nou la catedră și numit profesor titular definitiv, funcționând neîntrerupt în această calitate, până la sfârșitul anului școlar 1916—1917.

La începutul anului 1900 episcopul Iosif Goldiș, îl însărcinează în mod trecător și cu conducerea senatului școlar. După ce sinodul eparhial din acest an îl alege asesor referent al acestui senat, conduce treburile școlare ale Diecezei până în vara anului 1901.

În 10 Martie 1900 intră în togma monahală, primind numele Roman. În curând e hirotonit întru diacon și la Dumineca Tomii 1900 înaintat la treapta de presbiter.

Cu începerea anului școlar 1901-2 e însărcinat și cu conducerea afacerilor de direc-

tor ale institutului pedagogic-teologic al Eparhiei. Consistorul eparhial, apreciindu-i serviciile și activitatea pe terenul școlar, în ședința din 5/18 Maiu 1903 îl alege și confirmă director definitiv. Episcopul diecezan, Ioan I. Papp îl distinge cu brâu roșu, iar la 8 Noembrie 1904, cu ocaziunea sfințirii bisericii din Șimand, îl înaintează la treapta de protosincol. În fruntea institutului stă până la sfârșitul anului școlar 1916/17. Sinodul eparhial din 1917 îl alege de vicar episcopesc la Oradea-Mare.

Colaborează la „Tribuna” din Sibiu. Intemeiază și susține dimpreună cu alți fruntași din Arad ziarul „Tribuna Poporului” care devine mai apoi „Tribuna” din Arad. Din 1 Ianuarie 1900 până la 1 Oct. 1917 conduce redacția revistei „Biserica și Școala” organ oficial al Eparhiei Arad. Începând cu anul 1880 ia parte la toate lucrările „Asociațiunii naționale culturale din Arad” ca notar, membru în direcțiune, iar din anul 1909, în calitate de vicepreședinte. E membru activ în toate corporațiunile noastre bisericești: în Consistoriul eparhial și Mitropolitan, Sinod și Congresul național bisericesc, în delegațiunea congresuală pentru despărțirea ierarhică de sârbi, în comitetul fundațiunii „Elena Ghiba Birta” și în comisiunea pentru examinarea candidaților la preoție. Primește asupra sa și duce la îndeplinire însărcinări onorifice din partea Episcopului diecezan și a Consistorului Eparhial. Preșidează comisiunea metropolitană, însărcinată cu elaborarea planului de învățământ pentru școlile primare.

Primul sinod al reînviatei Episcopii a Orăzii-Mari, întrunit în 3/16 Noembrie 1920, îl alege episcop al acestei dieceze, văduvite de 225 ani. Hirotonit întru episcop în 20 Martie 1921, investit în 29 Martie 1921 și instalat în 2 Octombrie 1921.

Organizează eparhia, înființează Academia teologică din Oradea, Tipografia diecezană și revista bisericească „Legea Românească”, organul oficial al eparhiei Oradea.

În 1921 este membru onorar al Academiei Române, apoi membru onorar al Societății Scriitorilor Români, al Sindicatului Ziaristilor Români din Ardeal, al societății universitare „România Jună” din Viena. În 1923 este decorat cu medalia „Răsplata Muncii pentru Biserică cl. I”.

În 1924 este decorat cu «Ordinul Coroana României în gradul de Mare Cruce».

In 1931 primește ordinul „Ferdinand” în gradul de Mare Ofițer.

Dela Regele Carol I primise în 1906 Medalia Iubilare Carol I, iar dela Regele Ferdinand I, în 1923 Medalia „Vulturul României”.

Pe patul de suferințe Regele Carol al II-lea l-a decorat acum cu ordinul „Steaua României” în gradul de Mare Cruce.

Afară de volumul „Zile trăite” care conține prețioase contribuțiuni inedite referitoare la istoria luptelor noastre politice și culturale din ultimile 5 decenii, și considerațiuni asupra unirei cu Roma, vorbiri ținute la Senat. A scris numeroase articole prin diferite publicațiuni periodice. Prea Sfinția Sa a scos și broșura pespre revoluția lui Horia, pe care ni-l prezintă într-o coloare necunoscută.

Și-a dat seama de ravagiile politicianismului și a luptat din răspuțeri pentru scoaterea preoțimeii din luptele de partid.

In Eparhia proprie a Orăzii a și realizat acest deziderat salutar.

In Sf. Sinod a fost preocupat de două chestiuni mari: Organizarea Patriarhiei, pentru care a elaborat Regulamentul de funcționare a Sf. Sinod, votat în sesiunea a. 1931, și Invățământul Teologic, organizat după trebuințele practice ale neamului nostru.

Cuvântarea P. S. Sale Episcopului Andrei rostită la înmormântarea Episcopului Ciorogariu.

„Și-mi va răsplăti mie Domnul, după dreptatea mea și după curățla mâinilor mele înaintea ochilor Lui” (psalm 17.27).

Nestorul episcopatului ortodox român, episcopul mărturisitor dela frontiera de vest, ce purta până ieri cu atâta seninătate povara celor 83 de ani pe umerii săi și care în ciuda pletelor ninse de vremuri avea în piept un suflet veșnic tânăr, a adormit lin, s'a stins încet. Vremea n'a mai voit să l lase uitat între noi și a cerut ceea ce este vremelnice în ființa lui.

Dacă gândul n'ar proiecta pe ec-anul vremii cifra celui de al 84-lea an început și dacă nu ne-am aduce aminte de cuvintele psalmistului că Dumnezeu „hotare a pus vieții noastre pe care nu le vom trece” (psalm 103 10), nu ne-am putea împăca cu știrea că episcopul Roman Ciorogariu nu mai este între cei vii. Căci ne deprinsesem a vedea, în figura-i patriarhală, pe proiectul altor vremuri, prin a cărui gură, plină de înțelep-

ciune, ne grăia trecutul, un stâlp al românismului în fipt aici la hotare, ce veghiaza din înălțimea perspectivei celor 8 decenii la îndrumarea viitorului. Ne întâream în această convingere și mai mult de câte ori vedeam, an de an, adunându-se în jurul lui foștii săi elevi al institutului teologic din Arad, absolvenți de câte 30-40 de ani, cu cari știa să reînvie vremuri de glorios trecut și eram cuprinși de mirare, văzând cum acești elevi bătrâni, după contactul sufletesc cu cel din urmă supraviețuitor dintre foștii lor profesori, se întorc la altarul lor cu zel apostolic renăscut.

Căci secretul vieții dascălului lor era de a fi rămas cu aceeași frăgezime de suflet din tinerețe. Numurul anilor n'a fost pentru el nici când o povară sau obstacol în calea spiritului său vlioi, care avea aripi de vultur, se ridica la înălțimi, spre a pătrunde rostul vremilor. In el, trăia duhul animator al vechilor tribuni.

Vedeam în el pe purtătorul glorioaselor noastre tradiții bisericești, crainicul ce închea epoca profesiilor mesianice pentru neamul nostru.

Iată pentru ce suntem îndurerățli, căci cu episcopul Roman Ciorogariu n'a murit numai un om, ci s'a încheiat o epocă mult grătoare.

P. S. Roman a moștenit din naștere un suflet scântecior, în care aspirațiile neamului se uneau în mod norocos cu iscusința de a afla mijloacele cele mai proprii în lupta de apărare națională. In sângele său, clo-cotea neastâmpărul după dreptate și libertate.

Patrimoniul vieții sale a fost iubirea cea mai curată de neam pentru ridicarea cărula a luptat fără încetare. A fost o fire predestinată de luptător. Simțul realității, cunoașterea adâncă a sufletului poporului, spiritul de organizator și vraja puterii de animator au fost mijloacele cu care a învins în luptă.

Ca orice luptător, pe lângă bucuriile învingerii, a cunoscut și amărăciunea luptei. Suspendat, spionat și trădat de prieteni, dușmanit de frați de arme, cari își simțeau inferioritatea, le-a răbdat toate cu răbdare creștinească. Sufletul său s'a călit în luptă. Aradul a fost timp de 4 decenii centrul activității sale.

In centrul luptelor naționale, stătea figura directorului seminarial Roman Ciorogariu. Nu s'a mulțumit însă numai cu catedra dela institutul teologic. Sufletul său bogat căuta brazde mai largi. Directorul seminarial român Ciorogariu avea și altă catedră mai înaltă și mai puternică: era „Tribuna”, ziar scris cu litere de foc. Scrisul „închiasului” n'a fost întrecut până azi de alt condei.

Nimeni nu înțelegea mai bine ca el orice idee nouă și n'avea darul a-i da viață, exprimând-o în cuvintele cele mai plastice. La comanda „Tribunei”, reacționa întreg neamul românesc din Ardeal. Ea era p.l da z arului entuziast, căci în slova ei, vibra suflarea unui foc nestins.

Cu acelaș zel și dragoste de neam, Ciorogariu activează și pe teren economic, fiind unul din fondatorii băncii „Victoria”, care a contribuit mult la îmbunătățirea stării materiale a țărânilor noastre.

În Vinerea Mare din anul 1919, când se copleșea de Oradea armata română eliberatoare, vicarul episcopesc Ciorogariu este condamnat la moarte de bandele bolșevice, dar scapă ca prin minune. Văzându-și visul împlinit, unirea tuturor românilor, începe acțiunea pentru restaurarea episcopiei din Oradea. Grație autorităților și intervențiilor sale, Corpurile legiuitoare decretează înființarea episcopiei și cel dintâi Sinod al restauratei episcopii, în 16 Octombrie 1920, îl alege cu unanimitatea voturilor de episcop al Oradiei.

Înainte de a fi hirotonit episcop își dă tributul de sânge către noua patrie, Roman rămânând cu mâna dreaptă fracturată.

Dreapta sa schilodită era pentru noi un simbol: simbolul suferințelor unui neam la viața căruia s'a atentat atât de mult, dar care după câțiva sângeri și-a recâștigat valabilitatea. În Martie 1921 este hirotonit arhieru în paraclisul mitropoliei din București.

După instalarea sa în scaunul episcopesc restaurat în Oradea, răsar ca din pământ toate instituțiile, bisericești ce fac podoaba unei episcopii. În 1921 este achiziționat palatul episcopesc și pornește organul oficial „Legea românească”. În 1923 dă ființă academiilor de teologie.

În anul 1926, cu experiența câlită în școala vieții și cu înțelepciune bătrânească, prea sfințitul episcop Roman a adunat într'o carte ce poartă titlul „Zile trăite”, însemnările sale asupra evenimentelor din timpul epopeii noastre naționale (1914-1919).

Pastoralele sale de sărbători sunt neîntrecute, pline de miez și fascinante prin înălțimea gândirii și claritatea subiectului.

Prea sfințitul episcop (Roman a fost stîmat și tubit de fiii săi sufletești, cari vedeau în el persoana unui mag ce tronează peste vremuri și a fost prețuit și distins cu înalta lor afețiune de regii României Carol I. și Ferdinand I. precum și de M. S. Regele Carol II. care l-a înșeninat grelele zile de boală, trimițându-l luna aceasta în ordinul „Steaua României” în gradul cel mare de cruce. Bindecuvântarea lui pentru Rege a fost între cele din urmă ale lui cuvinte.

Cuvântul meu desprins din inima cernită și așternut pe hârtie cu ochii împăienjeniți de plîns nu poate descrie toată durerea pierderii ce o îndură eparhia noastră, cler și popor, consiliul eparhial, academia de teologie cu profesori și elevi precum și celelalte instituții bisericești eparhiale, prin mutarea dintre noi a preabunului nostru părinte.

Suntem martori nemijlociți ai celor 18 ani din

urmă, petrecuți în apropierea marelui defunct. În perspectiva acestor ani, viața P. S. episcop Roman ne apare plină de aureolă, iar sfârșitul lui ca un mureș apus de soare ce strălucește până în ultima clipă a coborîrii sub orizont.

Bunul nostru Ierarh și-a închis ochii împăcat cu Dumnezeu și cu conștiința împlinirii unei misiuni istorice de care s'a achitat cu vrednicie.

Nici o prihană nu se leagă de amintirea lui; trece la cele veșnice un nume curat, rămânând pentru noi o pildă luminoasă și de dincolo de mormânt. Episcopul mucenic Roman își depune acum crucea purtată timp de 15 ani cu creștinească resemnare și fără cârtire la pictoarele Mântuitorului.

Bindecuvântată să-l fie pomenirea în veci. Amin.

Cuvântarea

Arhimandritului Dr. Iustin I. Suci, în numele Eparhiei Aradului.

MOTO Preamărește-mă Tu
Părinte ... Lucrul pe care
mi l-ai dat, l-am săvârșit"
Ioan XVII-1, 4

Înalt Prea Sfințite și prea sfințiți Părinți!

Prea îndurerat cler!

Intristați credincioși!

De pe bolta cerească a vieții noastre bisericești și naționale tot mereu cad stelele, făcliile noastre, încât în această noapte de doliu, ce ne acoperă, ne împreună mîinile cu profetul Ieremia care exclamă: „Sfârșitu-s'au în lacrimi ochii mei, turburatu-s'a inima mea, vărsatu-s'a în pământ mărirea mea.” (Plîngerile, II. 11). Cu sufletul zdrobit ne-am tras noi arădanii dela un catafalc la altul, ca să venim acum în fața acestui sicriu, care acoperă trupul neînsuflăit al Venerabilului Episcop al Orăzii Mari, fiul cel mai de seamă al Eparhiei Aradului.

În reprezentarea acestei Eparhii aducem regretele și jalea ei profundă la încercarea ce ne ajunge prin trecerea la cele eterne a prea vrednicului Arhieru, de care a fost totdeauna mândră Eparhia Aradului, și care a dezvoltat partea cea mai mare a activității lui îndelungate în Arad, învrednicindu-se prin calitățile lui sufletești a fi în rândul fruntașilor vieții noastre culturale, bisericești și naționale, mergând în frunte în lupta pentru cultura bisericească și națională și arătându-ne calea la

diferite ocaziuni atât cu cuvântul, cât și cu condeiul.

Pătrunși de durere, aducem în reprezentarea eparhiei Aradului, a Academiei ei Teologice, al căreia profesor și director a fost ani îndelungați, a Școlii Normale „Dimitrie Țichindeal”, a organului „Biserica și Școala” pe care a redactat-o peste 16 ani, florile recunoștinței profunde, precum și binecuvântarea generațiilor de preoți și învățători instruiți și educați de dânsul cu energie și bunătate în duhul lui Hristos și al naționalismului strivit pe atunci de dominația străină.

Eparhia Orăzii Mari pierde pe bunul, înțeleptul, primul ei Arhipăstor, Eparhia Aradului, care l-a dat, deplânge pe marele ei fiu, carele nici aici, strâns legat de ea sufletește, n'a uitat-o.

În numele întregului cler și popor din eparhia Aradului ne despărțim de rămășițele pământești ale Prea Sfințitului Episcop Roman, mulțumind cerului că a dat acestui prelat o bătrânețe lungă și frumoasă, învrednicindu-se de odihnă binemeritată, după o viață rodnică închinată binelui bisericii și Neamului.

Bunul Dumnezeu să-i răsplătească și să odihnească sufletul lui acolo, unde dreptii Lui se odihnesc! Amin.



Nr. 25 Mitr.

Circulară

către Prea Cucernicii protopopi și Cucernicii preoți din Eparhia de Dumnezeu păzită a Aradului.

Cu durere aducem la cunoștința iubitului Cler și popor din Eparhia de Dumnezeu păzită a Aradului săvârșirea din această viață a bunului și veneratului păstor al Eparhiei Orăzii,

Prea Sfinția Sa

Episcop Roman,

întâmplată în ziua de Marți 21 Ianuarie a. c.

Biserica noastră întreagă îmbracă haină de doliu în fața acestei mari pierderi; căci adormitul în Domnul a slujit-o cu credință și devotament rar timp de 55 ani, dintre cari cei din urmă 15 ani ca cel dintâi Ierarh al de Dumnezeu păzitei Eparhii a Orăzii, după reînființarea ei.

Pentru convingerile Sale religioase prin cari s'a identificat în totul cu Biserica strămoșească la altarul căreia a slujit, pentru simțemintele Sale întotdeauna vii de bun român și neînfricat luptător pentru drepturile și binele neamului Său, pentru idealismul senin și optimismul neînduplecat ce nu l-au părăsit nici în vremuri grele pentru munca plină de râvnă și pentru înfăptuirile ce ni-a lăsat, pentru înțelepciunea încercată și pentru inima caldă care l-a călăuzit, Prea Sfințitul Episcop Roman s'a bucurat în viață de stimă și venerațiune generală, iar moartea Sa, la vârstă de 84 ani este însoțită de fiii Bisericii și Neamului nostru cu simțeminte de recunoștință și cu profunde regrete. Aceste simțeminte compleșesc îndeosebi inimile fiilor parhiei Aradului, în mijlocul cărora a trăit fericitul întru Domnul Episcop Roman partea cea mai mare a vieții Sale și pentru binele cărora și-a închinat activitatea Sa ca profesor și director la școala teologică pedagogică, crescând generațiuni întregi de preoți și învățători luminați.

Înmormântarea va avea loc în ziua de Joi, 23 Ianuarie a. c. în biserica catedrală din Oradea.

Rugând pe bunul și atotmilostivul Dumnezeu să primească nobilul suflet al robului Său Episcopul Roman în lăcașurile dreptilor, dispunem ca Cucernicii preoți ai Eparhiei Aradului să treacă cu pietate recunoscătoare numele fericitului întru Domnul Episcop Roman în dipticele morților și să-l pomenească în sfintele rugăciuni și lucrări la Altarul Domnului.

Sibiu, la 21 Ianuarie 1936.

† Nicolae
arhiepiscop și mitropolit

Sfânta Episcopie ortodoxă română a Aradului — Consiliul Eparhial.

PROGRAMA

SERBĂRILOR DE INSTALAREA PEA SFINȚIEI SALE

Dr. ANDREI MAGIER

Episcopul Aradului.

Ziua I: Sâmbătă 1 Februarie 1936:

La orele 12.30; plecarea P. Sf. Sale din gara ORADEA, asistat de delegații Eparhiei Aradului: PP. CC. Lor *Dr. Gh. Ciuhandu* consilier eparhial și *Ioan Georgea* revizor eparhial.

La trecerea prin gările Eparhiei Orășii, P. Sf. Sa va fi întâmpinat conform dispozițiilor luate de autoritatea eparhială competentă.

La orele 14.30; ajuns în gara Chișineu-Criș, P. Sf. Sa va fi întâmpinat de P. C. protopop al Chișineului *Petru Marșieu* și de Prefectul județului domnul *Dr. Ioan Groza*. Primul, asistat de preoți și popor, în felon și epitrahil, va bineventa, scurt, pe P. Sf. Sa în numele Clerului și al poporului, iar Domnul Prefect *Dr. Ioan Groza* îl va saluta în numele Administrației politice.

La sosirea în gările *Nădab, Șimand* și *Gheorghe Pop de Băsești*, P. Sf. Sa va fi salutat din partea Preoților, ca la Chișineu-Criș, iar la sosirea în gara Sânt-Ana, va fi întâmpinat din partea P. C. protopop al Șiriei *Aurel Adamovici*.

La orele 15.15; o Companie de onoare, cu muzică și drapel, așteaptă pe peronul gării Arad. *In gară se vor găsi Ofițerii generali și Ofițerii superiori din Garnizoană, dimpreună cu reprezentanții autorităților bisericești și politice, invitații Eparhiei și reprezentanții Asociațiilor culturale și patriotice.*

La orele 15.39; sosit în gara Arad, P. Sf. Sa va coborî din vagon, întâmpinat de corul studenților teologi, cu cântarea „Pe Stăpânul și Arhiereul.....”

Muzica militară va intona „Ruga”, în timp ce se va face trecerea în revistă a Companiei de onoare.

Tot pe peron, P. Sf. Sa va fi bineventat: în numele Eparhiei din partea P. C. Sale Părintelui *Mihai Păcățian*, președinte în sedisvacanță al Consiliului eparhial și în numele municipiului Arad, de dl. primar *Dr. Romul Cofoiu*.

În fața gării se va posta un escadron-călări, care va încadra trăsura Prea Sf. Sale până la Catedrală.

Intrat în Catedrală, P. C. Sa Părintele protopop *Traian Vașian* va adresa P. Sf. Sale un cuvânt de salut, după care P. Sf. Sa va răspunde. Apoi se va începe serviciul Vecerniei, după terminarea căreia P. Sf. Sa va fi însoțit la reședința episcopescă, unde va fi primit de consilierii referenți eparhiali protopopii *Dimitrie Muscan* și *Sava Tr. Seculin*.

Seara la orele 18.30; se va servi „Denia” zilei, la care va asista și *Prea Sf. Sa*.

Biletele de intrare în Biserică se vor distribui pentru cei din Arad: Vineri în 31. Ian. c., iar pentru cei din provincie Sâmbătă, în 1 Febr. la Consiliul Eparhial.

In seara aceleiași zile, ori în dimineața zilei următoare, va avea loc întimpinarea la gară a PP. SS. Lor Ierarhi și a Domnului Ministru al Cultelor și Artelor Alexandru Lapedatu.

Ziua II: Duminecă 2 Februarie:

La orele 9.15; o Companie de onoare cu muzică și drapelul, vor asista în Piața Catedralei. La aceeași oră Domnii Ofițeri vor fi în Catedrală.

La ora 9.35; plecarea P. Sf. Sale dela reședință la Catedrală și începerea imediată a Sfintei Liturghii, la finea căreia va avea loc actul de instalare.

După terminarea serviciului divin, vor avea loc recepțiile în reședința episcopescă.

După salutul din partea Șefului local al Armatei, Domnul general *Gheorghe Alessandrescu*, Domnul *Dr. Ioan Suciu*, fost ministru, va exprima omagiul obștei credincioșilor și al Asociațiilor culturale și de propagandă națională.

Recepțiile vor avea loc în formă de „Cercle“.

Seara la orele 18 se va da la Palatul Cultural concert religios din partea corurilor locale.

Consiliul Eparhial ortodox român.
A R A D.

Tânărul bogat

*Bogăție, câvânt dulce
Ce adesea ești rostit,
Tu ai tăcut și pe tânărul
Din evanghelie vestit.*

*Căci dânsul venind la Domnul
Cu sufletu-i zbuciumat,
A rugat pe Invățătorul,
Ca să-i dele al Său sfat.*

*Ce să fac oh! Doamne Sfinte,
Ca să pot eu moșteni,
Viața netrecătoare
Carea-o doresc zi de zi?*

*Iar Mântuitorul dulce,
Întrebarea-i cunoscând,
„Să păzești poruncile,
Acest răspuns i-a fost dând.*

*Acestea din tinerețe
Eu pe toate le-am păzit,
Fu răspunsul dat de tânăr,
Părând a fi mulțumit.*

*Atunci dară, mergi de-ți vinde
Toate avuțiile,
Apoi la săraci le-'mparte,
Și-mi urmează: Mie!*

*Auzind sfatul acesta
Tânărul s'a întristat
Și adânc mâhnit în suflet,
Dela El s'a depărtat.*

*Căci fiind el bogat foarte,
Sufletul i-l chinui,
Cum să se poată deodată
Așa ușor despărți.*

*Vedeți dar, cât de-anevoie
Vor intra toți cei bogați
In cereasca împărăție,
Cari se lasă înșelați:*

*De a lumii bogăție,
Necăutând ca să sporească,
În cereasca 'mpărăție
Și în ea să 'mbogățiască.*

*Mai ușor trecând cămila
Prin urechea acului,
Decât va intra bogatul
În lăuntru Răului.*

Lucian Lungu
preot.

INFORMAȚIUNI

Instalarea P. S. Sale Episcopului Andrei. Instalarea P. S. Sale Episcopului nostru Dr. Andrei Magier a fost fixată în mod definitiv pe ziua de 2 Februarie a. c.

Conform programei ce-o publicăm în numărul acesta al organului nostru, P. S. Sa va sosi la Arad, Sâmbătă în 1 Februarie după masă, când va fi primit cu însuflețire mare. Instalarea va fi condusă de P. S. Sa Episcopul Dr. Vasile Lazarescu în calitate de mandatar mitropolitan și de Ministru al cultelor Alexandru Lapedatu. Cu aceasta ocazie nu se va ține banchet. În schimb, Consiliul Eparhial în ședința comună, ținută Sâmbăta în 25 Ianuarie e, c., a decis ca în amintirea acestei zile istorice, să împartă o sumă de bani la unele din institutele de caritate din Arad.

A murit Regele Gheorghe al Angliei. În 21 Ianuarie a răposat M. S. Regele Gheorghe al Marelui Britanii. La înmormântare care a avut loc în ziua de 28 Ianuarie, a plecat din România M. S. Regele însoțit de mai mulți demnitari ai statului.

Distincții înalte. M. S. Regele Carol al II-lea, a decorat pe înalții prelați români din Ardeal cu următoarele distincții: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a fost distins cu „Cordonul și Marea-Cruce a ordinului” „Serviciul Credincios” P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan dela Cluj, au fost decorat cu „Steaua României” în gradul Mare Cruce. Urăm înalților noștri prelați să poarte aceste decorații — a căror însemnătate se refrâng și asupra Bisericii noastre — ani mulți fericiți spre binele și prosperarea Bisericii și neamului românesc.

Conform datelor primite, tabloul pierderilor suferite de Consiliul nostru Eparhial și parohiile din Eparhie — prin depunerile la bănci — este următorul:

Banca	Consiliul Eparhial	parohiile	Total
Victoria	6518412.—	5247605.—	11766017.—
Timișana	1530024.—	5436789.—	6966813.—
Albina	307655.—	1620134.—	1927789.—
Crișana		417378.—	417378.—
Agrara	28886.—	279376.—	308262.—
Franco Română		407034.—	407034.—
Centrala Bănățana	102379.—	3305322.—	3407701.—
Gloria	66580.—	1406957.—	1473537.—
Centrală		827150.—	827150.—
Arădona		433133.—	433133.—
Marmorosch	1160365.—		1160365.—
Alte bănci		2526895.—	2526895.—
	9714301.—	21907773.—	31620274.—

Import nepoftit. Mai multe zile aduc știrea că Liga Națunilor, ar fi cerut României, să plaseze în țară la noi 30 000 ovrei, expulzați din Germania. Noi spunem că avem destul!

Spargere la o biserică. O îndrăzneală spargere s'a săvârșit de B botează în plină zi, în orașul Botoșani. Mai mulți răufăcători s'au introdus în biserică Trei Ierarhi din str Kogălniceanu unde au spart cutia milei, furând o însemnată sumă de bani ce se afla

înăuntru. Apoi au intrat în altar unde au strâns într'o legătură mai multe odăjdii bisericesti de aur și argint, de mare preț, precum și o licoană încrustată cu pietre scumpe. Furtul a fost descoperit după masă de către parohul bisericii care a dat alarma. Spărgătorii au lăsat la fața locului un obiect cu ajutorul cărui vor putea fi găsiți. Spargerea aceasta, ziua în amiaza mare, a produs senzație.

Franța are mulți copii. Se știe că în Franța există premii pentru familiile cu copii. Premiile sunt simțitor reduse în anul acesta pentru că s'a produs o urcare a cifrei nașterilor. În loc de 25.000 franci nu se mai dau decât 20.000, iar premiul de 10 000 franci a fost redus la 8000.

Tragica sinucidere a unui copil de zece ani. Faptul s'a întâmplat în orașul Caen din Franța. Băiețușul, anume Anger, în vârstă de 10 ani, în loc să se ducă la școală, a rămas să se joace cu tovarășii pe malul râului care trece prin oraș. Un tovarăș de joc i-a aruncat ghiozdanul în apă. De teamă că va fi pedepsit, băiețușul s'a aruncat în apă și s'a înecat, înainte ca cineva să-i poată da ajutor. Copiii îngroziiți au luat-o la goană, spre a da de veste părinților.

Majestatea Sa Regina Maria a dăruit primăriei din București din prilejul Crăciunului, suma de 100 000 lei, spre a îmbrăca cu ei copiii săraci. Primarul Bucureștilor a cumpărat pentru suma primită o sută de perechi de haine și ghețe și a îmbrăcat astfel o sută de copii desbrăcați și desculți, ca să simtă și ei, că e ziua Nașterii Domnului. Împărțirea hainelor la copiii săraci s'a făcut în ziua întâi de Crăciun în sala de serbări a primăriei.

E vorba să se expulzeze 6 milioane de streini din Statele Unite. Deputatul Martin Ries, reprezentantul statului Texas a cerut congresului să voteze un proiect de lege pentru revizuirea situației străinilor aflați pe teritoriul Statelor Unite. Deputatul american socotește că în Statele Unite sunt acum 6 milioane de străini intrați în mod clandestin și că prin expulzarea lor s'ar putea soluționa șomajul.

Anul Nou în Japonia. În Japonia, Anul Nou este sărbătorit câteva zile la rând. Caracterul ceremoniilor se deosebește cu mult de cel din apus. La miezul nopții, în pragul noului an, toate casele, fără deosebire de rang social, sunt împodobite cu verdeață, flori și covoare. La ora 1 dimineața, japonezii, bărbați și femei, îmbrăcați în cele mai frumoase vestimente, merg în diferite temple, apoi se duc să ureze un an bun rudelor și prietenilor lor. În fiecare casă, aduc un alt dar, mătăsurile și lucrurile prețioase.

Un fiu criminal. Femeia Virginia Bolca, de 60 ani, din comuna Lopadia Nouă de lângă Alba-Iulia, interzicând fiului ei Ioan Bolca, de a nu mai ține vițelul casei în grajdul ei, acesta infuriat peste măsură, după ce a trântit-o la pământ, a lovit-o provocându-i grele leziuni, în urma cărora a și încetat din viață. Fiul criminal a fost arestat.

Poșta Redacției.

Păr. M.hoc și altora. Vă poftim să vă adresați în cauză ven Consiliu eparhial. Nu putem angaja revista noastră la discuții sterile.

Dlul Dehelean. În mai multe considerații, nu putem publica articolul în forma actuală.

Mulțumiri.

Subsemnata pe aceasta cale exprim mulțumirile mele sincere prea cucernicului Protoiereu, cucernicilor preoți, cari au servit actul înmormântării scumpei mele mame Floare Telescu preoteasă văduvă, decedată la 4 Dec. 1935.

Exprim mai departe călduroase mulțumiri celor două coruri cari au dat răspunsurile, precum și credincioșilor din Siria, cari au luat parte la înmormântare, căutând prin prezența lor să-și arate stima și iubirea față de scumpa și neuitata mea mamă.

Aurora Telescu căsăt Crișan.

Aviz.

Pentru parohia Vizma am lipsă de un abs. al Acad. Teol., care ar putea să ocupe postul de preot în cel mai scurt timp posibil. Reflectanții să vor prezenta la mine pentru informațiuni.

Ioan Trifu
protopopul Balințului.

No. 8350/1935.

Comunicat.

Dela P. Ven. Consillu Central bisericesc am primit următoarele informații, pe cari le dăm publicității în întregime, pentru înalta valoare bisericească—culturală și artistică românească, despre cartea Dlui consul general Marcu Beza, titlul: *Urme românești în Răsăritul ortodox.*

Consiliul Central Bisericesc No. 9897. din 17 Dec. 1935.

Prea Sfințite,

Cu dragoste frățească ne luăm voce a Vă atrage în mod deosebit atențiunea binevoitoare a Prea Sfinției Voastre, asupra lucrării valoroase eșită acum de sub tipar a Dlui Marcu Beza, Consul General al României la Ierusalim, care poartă titlul de "Urme Românești în răsăritul ortodox".

Cartea are format cvart mare pe extensiune de 175 pagini, broșată, costul 250 Lei.

Ca execuție tehnică e foarte frumoasă, pe hârtie fină, tipar foarte bun, cu o serie de tablouri, icoane și fotografii de texte, odoare, vase sfinte, mai ales cărți sfinte și tablouri istorice, unele în culori.

Din punct de vedere istoric bisericesc și românesc, cartea este de foarte mare însemnătate, și n'ar trebui să lipsească din nici o bibliotecă parohială.

Cartea cuprinde următoarele capitole: *Urme românești în: Muntele Sinai, Mănăstirea Sava, La Ierusalim, La Muntele Athos, în Cipru, la Meteore, în Stambul, la Mănăstirea Sinai, la Ierusalim, la Atena, Epir, Rodos și Paros.*

Vă rugăm Prea Sfințite să binevoiți a invita toate parohiile și bibliotecile din eparhia P. S. Voastre, cărora e dată posibilitatea, ca necondiționat să cumperă această carte, care se poate procura dela Cartea Românească—București, sau dacă se cumpără mai multe exemplare, atunci prin Consiliul Central bisericesc.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, ale noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

p. Președinte, Consilier referent,
ss. Tit. L. S. ss. A Crăciunescu.

Noi dăm aviz Librăriei diecezane să aducă din ea exemplare, pentru a le pune la dispoziția celor ce vor dori cartea, pe care de altfel am dori-o în toate bibliotecile din eparhie.

Arad, 31 Decembrie 1935.

Consillul eparhial ort. rom. Arad:

Mihai Păcățian.
Consilier ref. eparhial,
președinte.

Nr. 8533/1935

Comunicat.

Consiliul Central bisericesc ne comunică adresa No. 10. 140/935 de următorul cuprins:

"Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale cu adresa No. 92.849 din 2 Decembrie 1935, înregistrată la Consiliul Central bisericesc sub No. 9661/935, comunică, că autoritățile bisericești și comunale din unele județe continuă a face îngroparea morților în curțile bisericilor fără de autorizația prealabilă a forurilor competente, și roagă să se ia măsuri convenite pentru respectarea de către oficiile parohiale a dispozițiilor legale în privința aceasta.

Cu referire la adresa ministerială mai sus amintită cu frățească dragoste rugăm, să binevoiți a reaminti oficiilor bisericești în subordinea dispozițiunile legale cu privire la înhumarea în curțile bisericești".

Ceeace aducem la cunoștință Cucernicilor preoți și organelor parohiale spre știre și conformare.

Arad, din ședința Consiliului eparhial de la 30 Dec. 1935.

Consiliul eparhial ort. rom.
ARAD.

Nr. 151/1936.

Comunicat.

Consiliul Eparhial în ședința sa din 31 Decembrie 1935 a hotărât să se trimită organul Eparhial „Biserica și Școala” în următorul mod:

a) pentru fiecare oficiu parohial;
b) pentru fiecare oficiu protopopesc, unde oficiul parohial se conduc separat de cel al oficiului protopopesc;

c) fiecărui preot neconducător de oficiu parohial;

d) tuturor deputaților sinodali-mireni și

e) abonaților particulari.

Abonamentul s'a stabilit astfel:

pentru parohii de clasa I . . .	500	Lei anua;
„ oficiile protopopești . . .	500	„ „
„ parohii de clasa II . . .	300	„ „
„ parohii de clasa III . . .	150	„ „
„ preoți necond. de oficii parohiale . .	100	„ „
„ deputații sinodali mireni .	200	„ „
„ abonații particulari . . .	200	„ „

Arad, la 10 Ianuarie 1936.

Consiliul Eparhial ort. rom.
A R A D.

Parohii vacante.

În conformitate cu rezoluțiunea Ven. Consiliu Eparhial Nr. 8352/1935 pentru îndeplinirea parohiei de *cl. II-a Ficătari* devenită vacantă prin decedarea preotului Vasile Ilie se publică concurs cu termen *de 30 zile* socotite dela prima apariție în organul oficios „Biserica și Școala”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Uzufuctul sesiei parohiale constătătoare din 30 jugh.

2. Stolele legale.

3. Birul preotesc care se ia în concurs din oficiu conform coalei B.

4. Intregirea de salar dela stat pentru care parohia nu garantează.

5. Casă parohială nu este, de locuință se va îngriji alesul până când comuna bisericească va putea edifica locuință preotului.

Văduva preoteasă va beneficia de dreptul ei asigurat și precizat în §-ul 26 al Regulamentului pentru parohii.

Preotul ales va servi și predica regulat în sf. biserică, va catehiza elevii dela școala primară din loc și va suporta toate impozitele după venitul său din parohie.

Concurenții se vor prezenta în timpul concursului în vreo Duminică sau sărbătoare pentru a și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie pe lângă stricta observare a dispozițiilor §-ului 33 a Reg. pt. parohii, având av zului prealabil al Prea On. Oficiu Protopopesc tractual; și vor înainta cererile în termenul concursului însoțite de anexele necesare adresate consiliului parohial ort. rom. din Ficătari, oficiului Protopopesc ort. rom. din Recaș.

Consiliul parohial ort. rom.

În conțelegere cu *Iosif Goanță*, protopop.

În conformitate cu rezoluțiunea Vener. Consiliu eparhial No. 109/936 pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl. III din Cladova, județul Arad, se publică concurs cu termen de 30 zile socotite dela prima apariție în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială constătătoare din 11 jug. cad. pământ arabil și 21 jug. cad. pășune de deal.
2. 8 drepturi de pădure și pășune urbanială.
3. Stolele legale.
4. Birul preoțesc se ia în concurs din oficiu, conform coalei B.
5. Intregirea dela Stat pe care însă parohia nu o garantează.

6. Locuință în natură plătită de comuna bisericască până la zidirea casei parohiale.

Alesul va predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare. Va catehiza fără altă remunerație și-și va plăti toate impozitele după venite.

Reflectanții la acest post, cu observarea §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică din Cladova, în vreo Duminică ori sărbătoare, cu prealabila încunoștințare a protopopului, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Cererile însoțite cu actele justificative, adresate Consiliului parohial din Cladova, se vor înainta Oficiului protopopesc din Radna, județul Arad.

Consiliul parohial din Cladova.

Teodor Șchiopu
președinte.

M. Bala
notar.

În înțelegere cu *Procopiu Givulescu* protopop.

1—3

Conform rezoluțiunii Vener. Consiliu eparhial No. 246/936. Consiliul parohial ort. român din Nădab, protopopiatul Chișineu-Criș, publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Organul oficial „Biserica și Școala”, pentru întregirea parohiei I. (întâia), devenită vacantă.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Una sesie parohială în estensiune de 32 jugh. cad. pământ arător și dreptul de pășunat ce aparține acestei sesii.

2. Casa parohială, cu îndatorirea pentru preotul ales, de a face renovări mai mici pe

cheltuiala sa, revenind cele mai mari parohiei.

3. Stolele legale, staverite în „Norma Stolară” încuviințată de Ven. Consiliu eparhial.

4. Birul legal.

5. Intregirea salarului dela stat.

Indatoririle preotului sunt:

A servi în Dumineci și sărbători în sf. Biserică, cu predică, când îi vine rândul.

A prevedea trebuințele sufletești ale credincioșilor din parohie: a catehiza fără norar special dela parohie în școala primară de Stat; a contribui la înființarea tuturor societăților religioase impuse de legea și statutul bisericesc; a achita la timp toate impozitele către Stat și comună, după beneficiul preoțesc.

Parohia este de clasa I-a (întâia), deci dela concurenți se cere cvalificația pentru parohii de clasa întâia.

Concurenții, cu stricta observare a dispozițiilor din §-ul 33 a Regulamentului pentru parohii și după ce vor dovedi protopopului îndreptățirea de a putea concura, se vor putea prezenta în sf. Biserică din Nădab pentru a dovedi dexteritate în liturghisire, cuvântare, cântare, deprinderi rituale și a face cunoștință cu credincioșii alegători.

Concurenții vor înainta cererile de concurs ajustate cu toate documentele regulamentare, adresate Consiliului parohial ort. român din Nădab, - oficiului protopopesc ort. român din Chișineu-Criș, jud. Arad.

Dat din ședința Consiliului parohial ort. rom. din Nădab dela 15 Ianuarie 1936.

Ștefan Rusu.
președinte

V. Cerezan m. p.
notar.

În înțelegere cu:

P. Marșleu.
protopop.

1—3